

## בתי המשפט

ת"פ 366/99	<u>בבית המשפט המחוזי בירושלים</u>
	בפני: כבוד השופטת יהודית צור

בעניין:

1. יהודה רסלר, עו"ד

2 מורד את גולדברג בע"מ

### המבקשים

נ ג ד

1. תשלובת ח. אלוני בע"מ

2. שיש אלוני בע"מ

3. יצחק אלוני

4. משה וייסלר

המשיבים 1-4 ע"י ב"כ עו"ד פישר, בכר, חן ושות'

5. י. זהבי חרושת מרצפות בע"מ

6. א.ה. זהבי ייבוא ושיווק בע"מ

7. אבינועם זהבי

המשיבים 5-7 ע"י ב"כ עו"ד צבי אגמון

8. מפעלי נמליט בע"מ

על-ידי ב"כ עו"ד אלי קולס

9. דורון שמי

המשיבים 8-9 ע"י ב"כ עו"ד יוסף ארנון

10. מרצפת קואופרטיב לחומרי בניין רחובות אגודה

שיתופית

11. שמואל צביאט

12. אברהם צביאט

המשיבים 10-12 ע"י ב"כ עו"ד בעז רזה

13. רצף תעשיות מוצרי בנייה בע"מ

14. אורי קרמר

המשיבים 13-14 ע"י ב"כ עו"ד יהושע שטיין

15. שדות ים מוצרי מלט קיסריה

16. שלמה גלבוע

המשיבים 15-16 ע"י ב"כ עו"ד גיא שילר

17. עצמון מרצפות ושיש בע"מ

18. עצמון שיש (1989) בע"מ

19. יעקב ליפשיץ

20. יעקב יפה

21. אריה שטיין

המשיבים 17-21 ע"י ב"כ עו"ד צדוק ושות'

22. אהוד סבירסקי

ע"י ב"כ עו"ד י. בייניש

### המשיבים

### החלטה

1. בפני בקשה שהגישו עו"ד יהודה רסלר ומורד את גולדברג בע"מ (להלן - המבקשים או המבקשת) לעיון בתיקים הפליליים בהם הורשעו המשיבים בעבירות לפי סעיף 47 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בהיותם צדדים להסדרים כובלים הנוגעים למרצפות (להלן - פרשת קרטל המרצפות).
2. משיבים 1-21 (להלן - המשיבים) מתנגדים לבקשה ופרטו את נימוקי התנגדותם בכתב. משיב 22 מסכים לבקשה. טיעונם העיקרי של המשיבים הינו כי בהתאם לתקנות הארכיון, 1935 אין למבקשים זכות עיון בתיקים הפליליים וכי העיון יפגע באינטרסים מוגנים של המשיבים - הזכות לפרטיות והשמירה על סודות מסחריים.
3. המדינה מסכימה לבקשת העיון בתיקים הפליליים, נוכח העניין הרב שיש לציבור ב"קרטל המרצפות" והאינטרס הציבורי באכיפה פרטית במקרה של הפרת חוק ההגבלים העסקיים. עם זאת, לדעת המדינה יש לאפשר את העיון רק לאחר שפסק הדין יהפוך לחלוט כדי שלא לפגוע במעבר מסודר של התיקים לבית המשפט העליון.
4. לאחר ששקלתי את הבקשה ובחנתי את הנימוקים המפורטים שהעלו המשיבים והמצב המשפטי הגעתי למסקנה כי יש לקבל את הבקשה בכפוף למספר מגבלות, ואלה נימוקי:

### המצב המשפטי

5. המקור המשפטי לזכות העיון במסמכים המצויים בתיקי בית המשפט הינו חוק הארכיונים, תשט"ו-1955 ותקנות הארכיון 1935 (להלן - תקנות הארכיון). ב"כ משיב 9 טוען כי בית משפט נעדר כל סמכות להורות על עיון בתיקים הפליליים מאחר ולטענתו תקנות הארכיון בוטלו. טיעון זה מנוגד לפסיקת בית המשפט העליון ויש לדחותו (ע"פ 7528/98, פנחס הלל נ' מדינת ישראל פ"ד נ(3) 89, 94). למעלה מן הצורך אציין כי בכל מקרה אך ברור הוא שבית המשפט אינו נעדר סמכות לפסוק בעניין כה חשוב ומהותי ובכל מקרה מוסמך הוא לעשות כן על בסיס סעיף 3 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, המסמיך את בית המשפט לנהוג "בדרך הנראית לו טובה ביותר לעשיית צדק" (וראה גם תקנה 524 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984).

6. תקנה 3(ה) לתקנות הארכיון קובעת שלושה סוגים של מבקשי עיון:

- (1) מי שנפגע על ידי פסק הדין ותינתן לו רשות העיון בדרך כלל.
- (2) כל אדם המעוניין באופן ישיר במשפט אזרחי הנובע ממשפט פלילי. גם לאדם כזה תינתן רשות עיון בדרך כלל.
- (3) מי שאינו נמנה על שתי הקטגוריות הראשונות ומתן הרשות מסור לשיקול דעתו של בית המשפט. בקטגוריה זו הכלל הוא כי בדרך כלל לא ינתן היתר עיון, אלא אם יש סיבות המצדיקות את מתן ההיתר.

(ראה בש"פ 3487/00 ג'ורג' רז נ' מדינת ישראל, תקדין עליון 2000(2) 1996).

6. לפני שאבחן את התקנות והמצב המשפטי הנני רואה חובה לציין כי היה זה מן הראוי כי ההסדר המשפטי הנוגע לזכויות כה חשובות ומהותיות כמו זכות הציבור לקבל מידע בנוגע להליכים שיפוטיים יבוא לידי הסדר משפטי מסודר ומקיף שיהיה תואם את החקיקה החדשה הנוגעת לזכויות העיון. בקשר לכך ראוי לציין כי עוד ביוני 1994 הגישה ועדה ציבורית, בראשות כב' השופט יהושוע גרוס, המלצות מפורטות בעניין זה לשר המשפטים. דעת הרוב בועדת גרוס המליצה כי ראוי שעקרון פומביות הדיון יחפוף את זכות העיון וכי "לא יתכן מצב שבו ניתן יהיה לעקוף את עקרון הפומביות על ידי איסור עיון בתיקי ומסמכי בתי המשפט". גישה זו נראית לי ראויה והגיע הזמן כי המחוקק יאמר את דברו בסוגיה זו (ראה ספרו של פרופ' זאב סגל, **הזכות לדעת - באור חוק חופש המידע**, עמ' 141-143).

7. בבחינת המקרה שבפני נראה לי כי המבקשת נכנסת לגדרה של הקטגוריה השניה בהיותה אדם המעוניין באופן ישיר במשפט אזרחי הנובע ממשפט פלילי. כאשר הוגשה הבקשה לעיון עדיין לא הוגשה התובענה האזרחית לבית המשפט. רק לאחר שהמשיבות הגישו את התגובה הראשונה לבקשת העיון, הגישה המבקשת כתב תביעה ובקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית נגד המשיבים. לפיכך יש לבחון את הבקשה על רקע זה.

8. בתיקים הפליליים הורשעו המשיבים בהסדרים כובלים בניגוד לחוק ההגבלים העסקיים. הבקשה לאישור התובענה הייצוגית מבוססת על אותם הגבלים עסקיים המהווים עוולה אזרחית לפי סעיף 50 לחוק ההגבלים העסקיים. זה הבסיס לבקשה ולתובענה שהגישו המבקשים. על-פי תקנה 3(ה) לתקנות הארכיונים הקשר בין ה"משפט האזרחי" ל"משפט הפלילי" צריך להיות ענייני ונסיבתי. אין זה אותו קשר הנדון בסעיף 77 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב] תשמ"ד-1984 (להלן - חוק בתי המשפט). שם מדובר על הגשת "תביעה אזרחית בשל העובדות המהוות את העבירה שבה הורשע". לפיכך העובדה שדחיתי את בקשת המבקשת להחיל בעניינה את סעיף 77 לחוק בתי המשפט אינה יכולה לשמש אסמכתא לבקשה שבפני. גם אם יסודות חשובים של עילת התביעה האזרחית לא נדונו במשפט הפלילי, אין זה משנה לעניין תחולתה של הוראת תקנה 3(ה) לתקנות הארכיונים, על פיה די שיהיה קשר ענייני בין המשפט הפלילי והאזרחי. במילים אחרות, די בכך שהעניינים שידונו במשפט האזרחי נובעים באופן ישיר מהמשפט הפלילי ונסמכים עליו. בענייננו אך ברור הוא שהתביעה האזרחית קשורה קשר ישיר ונסמכת על הקביעה במשפט הפלילי בדבר היות המשיבים צדדים להסדרים כובלים בניגוד לחוק ההגבלים העסקיים. אין זה משנה לעניין זה כי בתביעה האזרחית יהיה צורך לדון ולהכריע באלמנטים נוספים. ב"כ המשיבים 2-5 טוענים כי העובדה שפסק-הדין אשר ניתן בתיקים הפליליים טרם הפך חלוט צריכה לשמש מחסום לבקשת העיון. טיעון זה יש לדחות. התנאי בדבר היות פסק הדין חלוט מופיע בסעיף 77 לחוק בתי המשפט ולא בתקנות הארכיון ולפיכך אינו נוגע לענייננו.

9. גם אם נבחן את עניינה של המבקשת לפי הקטגוריה השלישית נראה לי כי מן הראוי להיעתר לבקשה. במסגרת זו על בית המשפט לערוך איזון שיפוטי בין מכלול של אינטרסים. מחד גיסא האינטרס הציבורי החשוב של אכיפה אזרחית במקרה של הפרת חוק ההגבלים העסקיים ויצירת קרטלים רבי עוצמה מהסוג שנדון בתיקים הפליליים בהן הורשעו המשיבים שבפני.

מאידיך גיסא, הזכות החשובה בדבר פרטיותם של המשיבים. באיזון שיש לערוך בין האינטרסים הנ"ל יש להביא לידי משקל נאות את עקרון היסוד החשוב של **פומביות הדין**.

10. ככל שמדובר ברשות ציבורית, כלל הוא שמסמכים שהתקבלו על ידה חייבים להיות גלויים ופתוחים לציבור, מלבד אלה שהחוק קבע את חסיונם. חובת הגילוי נגזרת מחובת הנאמנות שחבה הרשות הציבורית לציבור. הרשות מחזיקה מידע כנאמן הציבור וזכות הציבור לדעת משמשת מקור חשוב לחובת הגילוי. כיום קיבלה זכות הציבור לקבלת מידע מעמד חשוב מכח חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998. החוק אמנם אינו חל על "תוכנו של הליך משפטי", אולם יש לזכור כי חלק נכבד מהחומר הנמצא היום בתיקי בית המשפט קיים גם בתיקי הרשות. לפיכך העקרונות שהותוו בחוק זה יחולו גם בענייננו ככל שמדובר בבחינת האינטרס הציבורי ומציאת נקודת האיזון הראויה בינו לבין האינטרס הפרטי של השמירה על הפרטיות.

11. בענייננו, השמירה על הפרטיות של מי מהמשיבים באה לידי ביטוי נכון והולם עוד במהלך ניהול ההליכים הפליליים בבית המשפט. בכל אותם עניינים שבהם נזקקו מי מהמשיבים להגנת הפרטיות, הורה בית משפט על איסור פרסום פרטים מזהים. כך בעניין חוות הדעת הפסיכיאטרית שהוגשה בעניינו של משיב 3 וכך גם בשלב הטיעונים לעונש בעניינו של משיב 9 בו נדונו עניינים הנוגעים לקטינים. בכל אותם עניינים נשמרה הגנת הפרטיות של המשיבים והיא צריכה להמשיך ולהתקיים גם עתה. יש לציין כי הנושאים בהם נזקקו המשיבים לשמירה על הפרטיות אין להם חשיבות להליכים האזרחיים שהגישה המבקשת. לפיכך, בכל אותם עניינים בהם הורה בית המשפט על אסור פרסום פרטים מזהים, אין להעניק זכות עיון למבקשת. בכך יבוא לידי ביטוי הולם הצורך להגן על זכות הפרטיות של חלק מהמשיבים.

11. ב"כ המשיבים מבקשים לסמוך על פסק דין של בית המשפט העליון שניתן בע"פ 7528/95 הנ"ל. באותו מקרה **התיר** בית המשפט העליון (בדעת רוב) למבקש לעיין בחוות דעת פסיכיאטרית חסויה של הנאשם, כדי לאפשר למשפחת הקורבן לשקול הגשת תביעת נזיקין. בענייננו, עיון בעניין רגיש מעין זה כלל אינו דרוש למבקשים. אדרבה, קיבלתי את התנגדותו של משיב 3 שלא לאפשר למבקש לעיין בחוות הדעת הפסיכיאטרית וכאמור הדבר גם אינו נדרש להליכים האזרחיים שהגישה המבקשת.

12. עוד טוענים המשיבים כי העיון בחומר המצוי בתיקים הפליליים יפגע בזכותם לשמירה על סודות מסחריים. טיעון זה ככל שהוא כללי וסתמי אין בו ממש ויש לדחותו. עם זאת,

המשיבים ציינו שני עניינים שיש בהם סודות מקצועיים הראויים להגנה. מדובר בהסכמים עם לקוחות ודו"חות כספיים של חלק מהמשיבים. לפיכך הנני מורה כי בשני עניינים אלה תסוייג זכות העיון של המבקשת. אם בהמשך ההליכים האזרחיים תזדקק המבקשת גם למסמכים אלה היא תוכל לעתור לבית המשפט בעניין זה. במסגרת ההליכים האזרחיים, ניתן יהיה לבדוק את המסמכים גופם ולהחליט אם ראוי להתיר את העיון גם בהם.

לסיכום, הנני מחליטה להתיר למבקשת לעיין בתיקים הפליליים בהם הורשעו המשיבים בעבירות על חוק ההגבלים העסקיים, בכפוף לשני הסייגים שצוינו לעיל.

**ניתנה היום, 03/09/02.**

**המזכירות תשלח את ההחלטה לב"כ הצדדים.**

---

**יהודית צור, שופטת**